

ĐORĐE BAJIĆ

**UMRI,
LJUBAVI!**

■ Laguna ■

Copyright © 2023, Đorđe Bajić
Copyright © 2023 ovog izdanja, LAGUNA

*Za moju dragu Deju, bez koje ne bi bilo ovog romana
(a ni mene)!*

Sadržaj

<i>Spisak likova</i>	9
PREMOTAVANJE UNAPRED: Povratak na mesto zločina . .	11
PRVI DEO: „Bubamara“	19
PREMOTAVANJE UNAZAD: Dolazak u Egipat	45
DRUGI DEO: Venčanica isprskana krvlju.	56
PREMOTAVANJE UNAZAD: Egipatski dani, egipatske noći .	122
TREĆI DEO: U potrazi za plavom damom	128
PREMOTAVANJE UNAZAD: Crveno more.	212
ČETVRTI DEO: Krv i bela čipka	218
Post festum	279
<i>O autoru.</i>	293

Spisak likova

Nikola Liman – inspektor na tragu

Kristina Pajić – ledena plavuša

Anita Lilić – tatina mezimica

Iskra Đorđević – dama peva džez

Majda Dakić – sposobna žena

Jovanka Joja Jojić – ucveljena tetka

Ljupka Karaklajić – gospodarica makaza

Oliver Dilber – naj(ne)zgodniji dečko na svetu

Branko Lilić – čovek za sva vremena

Toplica Mikić – oči u senci

Miroslav Dakić – porodični čovek

Gavrilo Herman – naslednik modne imperije

Stojan Rubić – olovna ruka

Inge Mršić – naša Šveđanka

Tatjana Marković – ostavljena verenica

Slavica Pešić – vizija na konju

Filip Otašević – tabloidno njuškalo

Mladen Dražević, Dane Banić, Anđa Nikolić i Arsen

Verbić – Nikoline kolege i prijatelji

PREMOTAVANJE UNAPRED: **Povratak na mesto zločina**

Hiljadu svetala je ranjavalo noć. Ponoć je već odavno prošla i sivim beogradskim ulicama jurilo je primetno manje automobila nego preko dana ili predveče. Inspektor Nikola Liman je najviše voleo da vozi nakon što padne mrak i grad utone u san. Tada nije bilo špiceva i gužvi, nepreglednog mora bleštavih karoserija i hordi pešaka u nezaustavljivom naviranju. Mogao je da stigne tamo gde je želeo brže i bez sekiracije.

Doduše, večeras je bilo drugačije. Večeras bi mu odgovarali gušći saobraćaj i gradska vreva. Večeras je pratio Kristinu.

Strepnja mu je stegla grlo: šta ako se okrene, pogleda kroz zadnje staklo taksija? Primiće džip za čijim je volanom sedeo. Dobro je poznavala njegov široki, videla ga je već toliko puta, prepoznaće ga čim ga okrzne pogledom.

Niz Nikolino čelo su se slivale graške znoja, dok su se u njemu smenjivali naleti griže savesti i uzbuđenja. Bio je svestan da je izneverio Kristinino poverenje kada je odlučio da je prati, ali se tešio time da drugačije nije moglo. Nije imao izbora. Nikola Liman je pre svega ostalog bio policijski inspektor, to ga je određivalo. Morao je da otkrije istinu, pa čak i po cenu toga da je ubica za kojim je sve vreme tragao istovremeno i žena sa kojom je delio postelju.

Kristina... Nikola uzdahnu. Zar je moguće da ju je baš toliko pogrešno procenio? Da mu je neko pre samo dvadeset četiri časa rekao da će čuvena advokatica Kristina Pajić postati glavna osumnjičena u slučaju na kome je radio, nasmejao bi mu se u lice. Ali sada... sada se sve okrenulo naglavačke.

Osam meseci su se viđali gotovo svakog petka, vodili ljubav, zajedno obojevali, gledali filmove, šetali se, razgovarali... Kako nijednom tokom svih tih zajedničkih sati i dana nije uočio bar neki znak da sa njom nešto nije u redu? Sada, kada bi „vrteo film unazad“, prisetio bi se da se na mahove ponašala čudno. Ona uznemirujuća epizoda sa ajkulom u Egiptu, na primer, mada i druge situacije... Umela je ona da se bez nekog vidnog razloga povuče u sebe, da dozvoli svom ledenom oklopu da sakrije svu njenu toplinu, za koju je pouzdano znao da u njoj postoji. Ali čak i onda kada mu se činila najudaljenija, gotovo strana, Nikola nijednom nije pomislio da bi Kristina mogla biti sposobna i da ubije.

Sada se pitao da li bi jedna takva žena, tako otmena i prefinjena, bila u stanju da muškarcu zarije makaze u vrat? To mu je delovalo posve nemoguće, a opet... Nikola se nagledao svega i svačega tokom svojih godina u policiji. Trebalo je već odavno da shvati da ništa nije nemoguće. Čak ni ono najnezamislivije.

Pratio ju je poput ustreptale senke.

Ostavili su Ulicu Milentija Popovića iza sebe i prošli pored tržnog centra *Ušće*. Brankov most, Zeleni venac, uspon Prizrenskom do oboda Terazijске terase. Beogradska svetla treptala su svuda oko njih, čitav grad beše prožet veštačkim i nasilnim bleštavilom od koga se nije moglo pobeći.

Taksi se zaustavio u blizini Olimpijskog sata na Terazijama i Kristina je izašla. Nakratko je ugledao njen profil: taj pravilan nos i pune usne, plavu kosu podignutu u besprekornu punđu. Lepo lice bez traga emocija. Kao skulptura iz muzeja.

Nikola se, shvativši da nema drugog izbora, nelegalno parkirao na parčetu slobodnog betona sa bočne strane hotela *Balkan*

i nastavio peške. Nije želeo da se previše približi ženi koju je pratio, a istovremeno ni da je izgubi iz vida. Posmatrao ju je dok je koračala ka Terazijskoj česmi i onda skrenula ka pothodniku. Svako ko bi je tada video, pomislio bi isto: prava dama – lepa, negovana, elegantna, a tako krhka. Mada ovo poslednje zapravo i nije bilo tačno. Kada bi smatrala da je to potrebno, Kristina je i te kako umela da pokaže snagu.

Pothodnik ispod hotela *Moskva* svakako je video bolje dane. Stepenice koje su vodile u njegovu prljavu utrobu bile su okrnjene i prekrivene debelim slojem štroke. Dole, po zidovima duž podzemnog prolaza, prostiralo se nepregledno carstvo grafita, od kojih su neki bili prilično eksplicitni. Smeća nije nedostajalo, a tu je bio i vonj, snažan i lako prepoznatljiv. Beskućnici su ovaj pothodnik, uostalom baš kao i sve okolne, koristili kao spavaonicu – ležali su i sada u nišama duž zida od crvenih cigli, prekriveni flekavim krpama i ćebićima, sve u pokušaju da se tako koliko-toliko zaštite od reske martovske noći. Žena u sivom kompletu je u tom okruženju delovala poput anđela koji se obreo u čistilištu. Nikola je sa odstojanja pratio njen dostojanstveni hod, sve vreme razmišljajući o tome šta će doneti ova noć. Imao je osećaj da se ova odurna priča bliži kraju i strepeo je od onoga što će otkriti. Ništa dobro nije čekalo na ishodištu puta, pretpostavljao je. Srećni krajevi postoje samo na filmu, ne i u životu.

Udarci štikli, tupi, ujednačeni. Levo, levo, pa gore, uz stepenice. Izlazak iz podzemlja na svež vazduh, pa skretanje levo i onda pravo napred, pored žarko obasjanih izloga i kioska koji su radili čitavu noć, u pravcu slabije osvetljenog dela Terazija. Da li je moguće da... Jeste, tako je. U to više nije bilo sumnje. Kristina je koračala ka mestu na kome je sve počelo, ka modnoj kući *Herman*, toj dijamantskoj jazbini i magnetu za nevolje.

Što se Kristina zaputila tamo u ove kasne sate?

Modna kuća je zauzimala prizemlje i prvi sprat impresivne višespratnice, palate izgrađene negde između dva svetska rata.

Fasada je, sveže okrečena u devičansko belo, odudarala od sivila i prljavštine u okruženju. Na delu zida koji je razdvajao prizemlje i veliki lučni prozor na spratu svetlela je upadljiva tabla sa nazivom firme – neonska slova uključivala su se i isključivala na svakih nekoliko sekundi i krvavocrveno bojila rastopljene sveće, klonulo cveće i fotografije zgodnog plavookog mladića raspoređene sa obe strane ulaza.

Čekao je da vidi šta će Kristina da uradi.

Zastala je ispod svetlećeg znaka, kao da okleva, a onda se trgla i mašila za raskošnu zlatnu kvaku, pa nestala iza teških vrata od metala i stakla. Nekoliko trenutaka kasnije i Nikola je prišao ulazu. Gotovo da je dotakao kvaku, pa onda povukao ruku.

Bolje da još ne ulazi.

Osvrnuo se oko sebe. U izlozima modne kuće koji su gledali na ulicu nalazile su se crnokose lutke bez lica presvučene crvenim plišom, sve u svečanoj, raskošnoj odeći, dok su tamnozeleni zastori iza njih sprečavali da se nasluti šta se dešava u unutrašnjosti. Oprezno je gvirnuo kroz staklena vrata: unutrašnjost modnog salona je progutao mrak, koliko god da je naprezao oči, nije mogao ništa da razabere.

Nikola je skrenuo u pasaž koji je od Terazija vodio u pravcu Čumićevog sokačeta: bočni izlozi bili su uređeni slično kao i frontalni, šljokice i perje ispred tamnozelenog – sve potpuno isto kao i u nedelju, kada je, tri dana ranije, prvi put službeno ušao u ovu zgradu. Vratio se do ulaznih vrata. Prošao je jedan dug minut, pa još jedan. Nervoja je rasla u Nikoli dok je razmišljao šta sledeće da uradi, a crveni neon je u pravilnim razmacima obasjavao njegovo zamišljeno lice. Čekao je pozoran i načuljenih ušiju. Ništa se nije dogodilo. Šta sad? Pa i nije imao previše izbora.

Mašio se za pozlaćenu kvaku i ušao.

Kroz tanke zastore prodiralo je dovoljno ulične svetlosti kako bi Nikola mogao da se bez većih problema kreće među senkama koje su ga preteći okruživale. Od Kristine nije bilo ni

traga ni glasa. Bilo je tiho. Neprirodno tiho. Načuljio je uši i oprezno nastavio napred. Koračao je polako, nečujno se provlačeći između stalaka sa odećom i plastičnih manekena bez lica. Šiljate kragne i blejzeri. Sakoi i tanki džempereri. Pastelne boje posivele u polumraku.

Nikola se stresao od nelagode kada se približio kabinama za presvlačenje, svestan da mora da proveri da li su prazne. Oprezno je povukao težak plišani zastor u stranu, trudeći se da napravi što manje buke. Odahnuo je. Ovoga puta se unutra nije nalazio leš, mada su tragovi krvi još uvek bili tu, u mraku posve crni, preteće zloslutni. Ta prokleta modna kuća kao da je bila ukleta! Četiri smrti za tri dana. Koliko će ljudi još morati da umre pre nego što se ovo ludilo okonča? Već je previše njih izgubilo živote tokom ove krvave ujdurme, morao je da tome jednom zasvagda stane na put.

Sumorne Nikoline misli presekao je tup udarac. Na spratu iznad je nešto palo, nakon čega je tamu zaparao krik, pa se onda sve ponovo utišalo. Iako je osećao snažan poriv da pobegne odatle, pozove stanicu i napolju, na svežem vazduhu, sačeka pojačanje, Nikola to nije mogao da uradi. Morao je gore, u jalovoj nadi da će sprečiti nešto što se, po svemu sudeći, već dogodilo.

Pohitao je ka stepenicama.

Modna kuća užasa se nalazila na Terazijama, u samom srcu Beograda, ali je isto tako mogla da bude i na vrhu neke karpatske visoravni – Nikola se nikad ranije nije osećao ovako odsećeno od sveta. Sa pištoljem u ruci i kažiprstom na obaraču, oprezno se peo, korak po korak, stepenicu po stepenicu, gotovo na vrhovima prstiju, trudeći se da bude što tiši iako je znao da mu ta predostrožnost neće mnogo pomoći. Ubica ga je možda već očekivao, sakriven u nekom mračnom kutku. A mračnih kutaka je u modnoj kući *Herman* bilo u izobilju. Progutao je pljuvačku i jezikom ovlažio suve usne, pa nastavio. Kročio je na najviši stepenik sa zebnjom.

Levo od stepenica se nalazio zid obložen lažnim dijamantima, koji su se, obasjani neonom koji je u unutrašnjost prodirao kroz staklo velikog lučnog prozora na suprotnoj strani, presijavali poput rubina. Nikola je sačekao da crvenilo umine, a onda, pod okriljem tame, sa pištoljem nagotovs, nastavio oprezno dalje.

Pred sobom je video prostranu prostoriju sa izloženom ženskom odećom. Po danu tu nije bilo ama baš ničega pretećeg, a sada je svaka senka mogla da krije smrtonosnu opasnost. Ko zna kakva su ga sve iznenađenja čekala među svim tim raskošnim haljinama. Požurio je do najbližeg stalka sa odećom, pritajio se iza njega i sačekao da crveno ponovo obasja prostoriju. Kada se neon isključio, sve je ponovo utonulo u pomrčinu. Pošao je tada nadesno, što bliže zidu koji je vodio ka lučnom prozoru. Niz slepoočnice su ponovo počele da mu se slivaju graške ledenog znoja, kao onda kada je pomislio da će Kristina primetiti da je prati. Ruka u kojoj je držao pištolj jedva приметно je drhtala.

Neon se uključio i crvena svetlost je otkrila ono što do tada nije video: neko je ležao na velikom mekom tepihu, u blizini malog podijuma na kome su bile poređane plastične manekenke bez lica u raskošnim haljinama. Nikola je zastao kod velike vitrine sa nakitom i iz te busije neko vreme posmatrao telo koje je naizmenično tonulo u tamu i izranjalo iz nje. Tri sekunde crvenog, tri sekunde crnog. Tri sekunde svetla, tri sekunde mraka. Sad ga vidiš, sad ga ne vidiš. Krvavi neonski sjaj je nezaustavljivo prodirao kroz staklo na prozoru, dok su se konture gubile u crvenilu.

Inspektor je razrogačio oči u nastojanju da bolje vidi. Da li je to Kristina? Možda. Nije bio siguran. Crte lica žene na tepihu nije mogao da razazna sa mesta na kome je stajao, a telo su delimično zaklanjale lutke za izlaganje odeće. Morao je da priđe bliže da bi jasnije video, na šta se još nije usuđivao.

Žena na tepihu je možebiti mrtva, a možda živa, možda je zaista ranjena ili se pak samo pretvara, poput Šredingerove mačke, čija je sudbina nepoznata dok neko konačno ne skupi petlju i podigne poklopac na kutiji. Ležala je na boku, nepomična. Vladavinu potpune tišine bi tek povremeno nakratko poremetio neki prigušeni zvuk sa ulice, tiho brundanje kola koja prolaze ili jedva čujan odjek razgovora poznih prolaznika. Nikoli se graška znoja skotrljala sa čela na obraz i izgubila u prostoru između kragne i kože vrata. Napetost je bila gotovo neizdržljiva. Nije slutilo na dobro.

Dobrih minut-dva je tako stajao nepomičan, posmatrajući tu ujednačenu i gotovo hipnotišuću smenu crvenog i crnog, ne mogavši da sebe natera da se pokrene. Onda se trgao. Morao je da proveri, morao je da „podigne poklopac“ iako je strepeo od onog što će saznati. Zaobišao je grupu lutaka u večernjim haljinama i venčanicama, nestrpljiv da stigne do žene na tepihu. Kleknuo je i slobodnom rukom pokušao da ukloni njenu krvavu kosu sa lica.

Tada se iza njega pomerila senka.

Spazio je to krajičkom oka, bacio se hitro u stranu baš u trenutku kada je prostorijom odjeknuo zaglušujući pucanj praćen zaslepljujućim bleskom.

Nikola je pao na leđa nedaleko od tela na tepihu, a onda je sve oko njega utonulo u pomrčinu. Izbegao je metak, ali mu je prilikom pada, shvatio je sa užasom, oružje ispalo iz ruku. Zbunjen i uplašen, pokušao je da u mraku napipa pištolj. Znao je da ga sekunde dele od smrti i da mora što pre da... A onda je shvatio da je sada prekasno da bilo šta uradi.

Prostorija se ponovo zacrvenela i ugledao je priliku u raskošnoj venčanici od čipke i satena kako se nadvija nad njim. Zamka je bila odlično smišljena. Sačekala ga je sakrivena na najvidljivijem mestu, na malom podijumu koji je služio za izlaganje najnovijih modela. Na glavi je imala šeširić sa velom

koji joj je skrivao lice, duga kosa beše raspuštena. Zbog neona je izgledala kao da je u plamenu, sve na njoj je bilo crveno. Krvavocrveno. U rukama je držala lovačku pušku uperenu pravo u inspektorovo srce. Nikola je odmah prepoznao to razmetljivo oružje – viđao ga je na zidu u Kristininom stanu, bila je to poluautomatska sačmarica obložena maskirnim uzorkom od plastičnog filma.

„Kristina“, promrmljao je. „Kristina, molim te... Kristina...“

Žena u venčanici je umesto odgovora prišla bliže i šarenu cev sačmarice prislonila na njegov obraz. Samo jedan pokret prsta i biće mrtav, izbrisan.

„Kristina... nemoj. Molim te...“

Ispod vela se začuo tih kikut. Nevesta obasjana crvenom svetlošću pobeonosno se nadvijala nad Nikolom. Nije još uvek pritisnula obarač samo zato što se naslađivala ovim trenutkom, hranila se njegovom nemoći i strahom. Kikut se nastavio, a onda naglo prekinuo. Nikola je znao šta to znači: igra je završena, vreme je za umiranje.

Neon je zgasnuo u trenu i odjeknuo je pucanj.

PRVI DEO

„Bubamara“

Da ste se kojim slučajem tog jutra, koji minut posle devet, zatekli u blizini Bulevara despota Stefana, bili biste u prilici da vidite kako inspektor Nikola Liman izlazi iz džipa koji je parkirao ispred zgrade Policijske uprave grada Beograda, u narodu još uvek poznate kao stanica „29. novembar“. Čiroki i njegov vlasnik su se, bez obzira na pređenu kilometražu, dobro držali. Iako je prevalio četrdesetu, inspektor Liman je i dalje bio mladolik i snažan muškarac. Imao je visinu, imao je držanje, a njegova svetlosmeđa kosa bila je prošarana tek ponekom sedom. Privlačio je poglede bez obzira na iznošenu odeću koja je krnjila prvi utisak. Nakon što je sa suvozačkog sedišta uzeo šarenu kartonsku kutiju iz poslastičarnice, krenuo je žustrim korakom ka kockastoj građevini u kojoj je već godinama radio. Pokreti su mu bili gipki, a sive oči prodorne i veoma odlučne, mada i, ako se u njih pažljivije i duže zagledate, pomalo setne.

Nepunih deset minuta kasnije Nikola je sedeo u kancelariji načelnikove pomoćnice Anđe Nikolić i posmatrao je dok je pažljivo raspoređivala šampite koje je doneo u četiri kitnjasta tanjirića od roze porcelana. Iza Nikole, naslonjen na zid pored prozora, stajao je inspektor Dane Banić i smešio se slatkišima.

„Koji je povod za ove prekrasne slatkiše?“, pitala je Anđa. „Slavimo li mi nešto ili ti je tek tako došlo da nas počastiš?“

„Slavimo, slavimo...“, pomalo odsutno odgovorio je Nikola, pa se trgnuo i nešto življe dodao: „Danas je tačno godinu dana otkako smo se Jadranka i ja razveli.“

U prostoriji je nakratko nastala tišina, ne baš neprijatna, mada svakako obojena notom teskobe. Nikola već mesecima nije pominjao svoju bivšu suprugu i njegovi prijatelji nisu očekivali da čuju Jadrankino ime, pogotovo ne uz čast i kolače.

Anđa se brzo pribrala. Dok je Danetu pružala tanjirić sa šampitom, rekla je: „U redu, onda. Hajde da zasladimo taj jubilej. Znae već moj stav po tom pitanju... Bolje dobar razvod nego loš brak. Neka je sa srećom, i tebi i njoj!“

Penasta poslastica je blažila gorčinu koju je Nikola osećao u sebi. S vremenom je nekako navikao da živi sa spoznajom da je izgubio Jadranku, gotovo se i pomirio sa tim. Ipak, još ga je tištilo. Šampite su bile njegov pokušaj da pokaže prijateljima da je sada sve u redu, da je nastavio dalje i da se više neće osvrnati. Ispostavilo se da to i nije baš tako jednostavno. Sećanje na Jadranku još ga je peklo.

Nikola brže-bolje proguta još jedan zalogaj kolača. Nije smeo da dopusti da gorčina prevlada. Ne sada kada je uspeo da život koliko-toliko dovede u red. Misliće o Kristini, o petku koji se približava, ne o Jadranki.

Kristina Pajić... Nikola ju je poznavao već godinama, s tim što je do slučaja *Ružić* to poznanstvo bilo sasvim površno. Delovala mu je vrlo strogo kada bi je sreo u sudnici ili prošao pored nje u hodniku, svakako lepa i poželjna, mada istovremeno nekako daleka, kao sneg na vrhu najviše planine. Nedostižna. Svileni košulja joj je uvek bila zakopčana do najvišeg dugmeta, suknja je smerno prekrivala kolena, štikle nisu bile previsoke, a kosa joj je obično bila podignuta u strogu punđu. Nikola je sada dobro znao da je to sve samo varka – kada bi ostala nasamo sa njim, Kristina bi pokazivala svoje pravo lice. Izula bi cipele i

razbarušila kosu, led bi odmah počeo da se topi, zapravo nestao bi kao da ga nikad nije ni bilo. Onda bi skinula odeću sa sebe i preko brusa i gaćica oblačila neki veliki, meki predimenzionirani džemper ili bi se potpuno naga ispružila na krevetu i čekala da joj se Nikola pridruži. Tako topla, tako podatna, tako strastvena... Nije čudo što je brzo postala Nikolina potreba.

Kada im se koji trenutak kasnije u Anđinoj kancelariji pridružio i načelnik Mladen Dražević, nasmejan i obradovan što ga je dočekaao kolač, Nikola se potpuno pribrao i potisnuo misli o Jadranci. Preovladala je Kristina, ogrejala ga iznutra. Kada je zamirisala sveže kuvana kafa i kada se uprkos zabrani pušenja zadimilo, četvoro prijatelja je moglo da se opusti i uživa u neobaveznom razgovoru. Tih narednih desetak minuta izgledalo je kao da je sa ovim svetom sve u najboljem redu.

* * *

Negde malo pre jedanaest stigla im je dojava da se na Novom Beogradu dogodilo dvostruko ubistvo, pa još na javnom mestu i pred brojnim svedocima, što bi se reklo, usred bela dana. Svada je prerasla u tragediju. Nikoga u Policijskoj upravi to nije preterano uzбудilo. Za sve one koji su tamo radili takve vesti su postale deo svakodnevice. Dražević je dodelio slučaj Limanu i Baniću, naglasivši da, po svemu sudeći, tu i neće biti nekog većeg posla.

„Koliko sam shvatio, sve je manje-više već rešeno. Prepirka među momcima na košarkaškom terenu u blokovima, koškavanje, pa fizički obračun koji se oteo kontroli i doveo do smrtnog ishoda. Ime počinioca je poznato, već smo raspisali poternicu za njim. Na vama je da izvršite uviđaj i uzmete izjave, pa se vratite što pre natrag. Dug je dan i sigurno ćete mi zatrebati za nešto drugo. Je li to jasno?“

„Jasno!“, odgovorili su Nikola i Dane u jedan glas, pa se onda isto tako zajedno nasmejali.